

2010
COMMERCE & ACCOUNTANCY (Optional)
वाणिज्य व लेखाशास्त्र (वैकल्पिक)
Paper - I : Accounting & Finance

100044

Standard : Degree
स्तर : पदवी

Total Marks : 200
एकूण गुण : 200

Nature : Conventional
स्वरूप : पारंपारिक

Duration : 3 Hours
कालावधी : 3 तास

Note :
सूचना :

- (i) *Answers must be written either in English or in Marathi.*
उत्तरे इंग्रजीमधून किंवा मराठीमधून लिहिली पाहिजेत.
- (ii) *Question No. 1 is Compulsory. Of the remaining questions, attempt any four selecting one question from each section.*
प्रश्न क्रमांक 1 अनिवार्य आहे. उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही चार सोडवा पण प्रत्येक विभागातून एक प्रश्न निवडून सोडविणे आवश्यक आहे.
- (iii) *Figures to the RIGHT indicate marks of the respective question.*
उजवीकडील अंक संबंधित प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- (iv) *Use of log table, Non-Programmable calculator is permitted, though any other Table/Code/Reference book are not permitted.*
लॉग टेबल तसेच नॉन-प्रोग्रॅमेबल कॅलक्युलेटर वापरायला हरकत नाही, पण इतर टेबल/कोड/संदर्भिय पुस्तकाच्या वापराला परवानगी नाही.
- (v) *Make suitable assumptions, wherever be necessary and state the same clearly.*
जिथे-जिथे आवश्यक आहे तिथे-तिथे सोयीस्कर गृहीते घ्या. व तसा स्पष्ट उल्लेख करा.
- (vi) *Number of optional questions upto the prescribed number in the order in which they have been solved will only be assessed. Excess answers will not be assessed.*
ज्या क्रमाने निर्धारित संख्येपर्यंत पर्यायी प्रश्नसंख्या सोडविली आहे, तेवढीच प्रश्नसंख्या तपासली जाईल, अतिरिक्त उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (vii) *Credit will be given for orderly, concise and effective writing.*
नीटनेटक्या, संक्षिप्त व परिणामकारक लिखाणास श्रेय दिले जाईल.
- (viii) *Candidate should not write roll number, any name (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he/she will be penalised.*
उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतः किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (ix) *For each slab of 10, 15 and 20 marks, the examinee is expected to write answers in 125, 175 and 250 words respectively.*
प्रत्येकी 10, 15 आणि 20 गुण असलेल्या प्रश्नांची उत्तरे परिक्षार्थीकडून अनुक्रमे 125, 175 आणि 250 शब्दांमध्ये अपेक्षित आहेत.
- (x) *In case of any ambiguity, English version will be considered as authentic.*
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर ग्राह्य समजले जाईल.

P.T.O.

1. Answer *any four* of the following :

खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) What is meant by Accounting principles ? Explain various Accounting concepts and conventions. 10
'हिशेबलेखन तत्वे' (Accounting principles) म्हणजे काय ? हिशेबलेखनाच्या विविध मूलभूत संकल्पना (concepts) आणि रूढी (conventions) स्पष्ट करा.
- (b) Discuss tax planning in the context of administrative legislation. 10
प्रशासकीय कायद्याला (administrative legislation) अनुसरून कर नियोजन बदल चर्चा करा.
- (c) 'Inadequacy of working capital may lead to bankruptcy of a business earning huge profits'. Do you agree with this statement ? Explain in brief the possible causes of such a situation. 10
'खेळत्या भांडवलाचा अपुरेपणा अधिकतम नफा मिळवणाऱ्या व्यवसायाला दिवाळखोरीचा मार्ग दाखवू शकतो' आपण या विधानाशी सहमत आहात का ? अशा परिस्थितीची शक्य कारणे थोडक्यात स्पष्ट करा.
- (d) What are the limitations faced by the Reserve Bank of India in regulating the Indian Money Market ? 10
भारतीय नाणे बाजाराचे (Indian Money Market) नियमन करण्यासाठी रिझर्व बँक ऑफ इंडियाला कोणत्या चुटींचा सामना करावा लागला.
- (e) Write explanatory note on 'First Auditor of a limited company.' 10
पहिल्या कंपनी अंकेक्षकाबाबत वर्णनात्मक टिप लिहा.

SECTION - A

विभाग - अ

2. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) (i) Explain the two methods for merger and acquisition. 7½
विलीनीकरण (Merger) व संपादनीकरण (Acquisition) च्या दोन पद्धती स्पष्ट करा.
- (ii) What are circumstances when goodwill has to be valued in the case of partnership and joint stock company ? 7½
भागिदारी संस्था व संयुक्त प्रमंडळ यांच्या बाबतीत सदिच्छाचे (Goodwill) मूल्यांकन कोणत्या परिस्थितीत केले जाते.

- (b) Write on Essentials of a 'Good Costing system.'
चांगल्या परिव्यय लेखा पद्धतीचे वैशिष्ट्ये विशद करा. 10
- (c) Explain the need for reconciliation of cost and financial Accounts.
परिव्यय लेखा व वित्त लेखा यांच्या समेट (reconciliation) घालण्याची आवश्यकता विशद करा. 15

3. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) What is Amalgamation, Absorption and External reconstruction of companies and state advantages and disadvantages of Amalgamation and Explain the term 'Alteration of Share Capital' with legal provisions. 15
एकत्रीकरण (Amalgamation), संपादणीकरण (Absorption) आणि बहिर्गत पुर्नबांधणी (External Reconstruction) म्हणजे काय? एकत्रीकरणाचे फायदे व तोटे विशद करा आणि भाग 'भांडवलातील फेरफार' (Alteration of Share Capital) कायदेशीर तरतुदीसह स्पष्ट करा.
- (b) Distinguish between job costing and process costing. 10
जॉब परिव्यय लेखा (job costing) आणि प्रोसेस परिव्यय लेखा (process costing) यांच्यातील फरक स्पष्ट करा.
- (c) Define standard costing, Write its objectives, merits and criticism. 15
प्रमाणित परिव्यय लेखा (Standard costing) म्हणजे काय? प्रमाणित परिव्ययलेखाचे उद्देश, गुण व टिकांचे वर्णन करा.

SECTION - B

विभाग - ब

4. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Define different items of income which are exempt from tax u/s 10 of Act ? 10
आयकर कायदा 1961 च्या कलम 10 नुसार कोणकोणते उत्पन्न करमुक्त आहे ?
- (b) What is Auditing ? Give the elementary principles of Auditing. 15
लेखापरिक्षण म्हणजे काय? लेखापरिक्षणाची मूलभूत तत्वे स्पष्ट करा.
- (c) State the attributes of good Audit report and write the features of an EDP Environment. 15
चांगल्या अंकेक्षक अहवालाची लक्षणे सांगा व ईडीपी (EDP) पर्यावरणाची वैशिष्ट्ये लिहा.

- (d) Write necessary steps of financial planning.
वित्तीय नियोजनातील आवश्यक पायऱ्या लिहा.

SECTION - D

विभाग - ड

8. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्न सोडवा :

- (a) What is Term loan and discuss the characteristic of Term loans. 10
मुदत कर्ज म्हणजे काय ? मुदत कर्जाची वैशिष्ट्ये विशद करा.
- (b) Explain the constituents of capital market. 10
भांडवल बाजाराचे घटक स्पष्ट करा.
- (c) Evaluate functions of Security Exchange Board of India. (SEBI) 10
सेबीच्या (SEBI) कार्याचे मूल्यमापन करा.
- (d) What is Credit Rating ? Discuss its significance. 10
पतमूल्यांकन (Credit Rating) म्हणजे काय ? त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.

9. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्न सोडवा :

- (a) Discuss the nature and functions of stock market. 10
रोखेबाजाराचे (stock market) स्वरूप व कार्ये स्पष्ट करा.
- (b) Explain the objectives of Development Bank. 10
विकासात्मक बँकेच्या (Development Bank) उद्देशांचे वर्णन करा.
- (c) What are the aims and objectives of International Finance Corporation (IFC) ? 10
आंतरराष्ट्रीय वित्तमहामंडळाची ध्येये व उद्देश काय आहेत ?
- (d) What are the functions of Merchant Banking. 10
मर्चंट बँकिंगची कार्ये कोणती ?

- o o o -

5. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (a) Explain the Rules of valuation of Rent free accommodation perquisite, perquisite in respect of use of movable assets and medical facilities. 10
मोफत राहण्यास दिलेले घर, चल मालमत्तेच्या वापराबाबतीच्या सवलत, वैद्यकीय सवलत (Perquisite) यांच्या मूल्यमापनासंबंधी तरतुदी स्पष्ट करा.
- (b) Discuss rights, duties and status of Company Auditor. 15
कंपनी अंकेक्षकाच्या अधिकार हक्क, कर्तव्ये व पत यांचे वर्णन करा.
- (c) What are the special steps involved in conducting the audit of a College, Hospital and Clubs ? 15
महाविद्यालय, इस्पितळ आणि मंडळ (Club) यांचे लेखापरिक्षण करताना समाविष्ट विशिष्ट पायऱ्या कोणत्या ?

SECTION - C
विभाग - क

6. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Define Business finance and bring out the fundamental principles of financial management. 10
व्यावसायिक वित्तपुरवठा म्हणजे काय ? वित्तपुरवठा व्यवस्थापनाचे मूलभूत गुणधर्म स्पष्ट करा.
- (b) What do you understand by cost of capital ? Discuss its significance in capital budget decision ? 10
भांडवली किंमत (Cost of Capital) म्हणजे काय ? भांडवली अंदाजपत्रकात भांडवली किंमतीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- (c) (i) Chandrakant paints Ltd. desires to borrow Rs. 1,000 from its banker. The banker has agreed to lend Rs. 940 against a promissory note of Rs. 1,000 charging 6% discount rate. Determine the cost of debt. Tax rate is 50%. 5
चंद्रकांत पेन्ट्स मर्यादित, बँकेतून रु. 1000 उचल घेऊ इच्छिते. रु. 1,000 च्या अभिवचनात्मक पत्राच्या (promissory note) तारणावर 6% सुट दराने बँकेने 940 रूपये उसने देण्याचे मान्य केले. कर्ज परिव्यय (cost of debt.) ठरवा. कराचा दर 50% आहे.
- (ii) Deccan Textiles is planning to issue 20-year, 10% debenture whose face value is Rs. 1000 at 10% discount. What would be the cost of debenture, assuming corporate tax rate as 50% ? 5
डेक्कन टेक्सटाईलचे 20 वर्षमुदत 10% कर्ज रोखे दर्शनी मूल्य रु. 1000 व 10% सुटीने विक्री करण्याचे नियोजन आहे. 50% करदर गृहीत धरून कर्ज रोख्याची किंमत काय असेल.

P.T.O.

- (d) Write explanatory note on 'Leverage ratio.'
'लिव्हेरेज रेशो (Leverage ratio)' वर्णनात्मक टिप लिहा.

7. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) What are the major responsibilities of financial manager in a modern business organization ? 10

आधुनिक व्यवसाय संघटनेत वित्तीय व्यवस्थापकाच्या प्रमुख जबाबदाऱ्या कोणत्या ?

- (b) Bharat textile company has an investment opportunity involving an outlay of Rs. 80000. The expected net cash flows after taxes and depreciation are : 10

Year	Net cash flows Rs.	Year	Net cash flows Rs.
1	14,000	6	16,000
2	14,000	7	20,000
3	14,000	8	30,000
4	14,000	9	20,000
5	14,000	10	8,000

Using 15% as discount rate, calculate pay back period, Net present value and profitability Index of the Project.

भारत टेक्सटाईल कंपनीजवळ रु. 80000 जावक असणाऱ्या गुंतवणुकीची संधी आहे. कर आणि घसारा वजावटीनंतर पुढील निव्वळ रोख आवक अपेक्षित आहे.

वर्ष	निव्वळ रोकड प्रवाह रु.	वर्ष	निव्वळ रोकड प्रवाह रु.
1	14,000	6	16,000
2	14,000	7	20,000
3	14,000	8	30,000
4	14,000	9	20,000
5	14,000	10	8,000

15 टक्के सुट दर वापरून परतावा कालावधी (Pay Back period) निव्वळ चालू मूल्य (Net present value) आणि लाभप्रदता निर्देशांक (Profitability Index) यांची गणना करा.

- (c) (i) What are the External considerations in formulating dividend policy ? 5
लाभांश धोरण ठरवताना कोणत्या बहिर्गत बाबी विचारात घेतल्या जातात.
- (ii) What are the reasons for the splitting of the firms common stock ? 5
'कॉमन स्टॉक स्प्लिटिंग' (Splitting of common stock) ची कारणे द्या.

P.T.O.